

Háttérinformációk az ERC-pályázatok értékelése terén 2024-től bevezetett változásokról

Maria Leptin ERC-elnök jelentése:

<https://erc.europa.eu/news-events/news/evaluation-research-proposals-why-and-what-ercs-recent-changes>

European Research Council

Established by the European Commission

European Research Council
Established by the European Commission

A Tudományos Tanács megállapításai

- A riport célja átfogó képet nyújtani a pályázók számára a változások háttéréről, az értékelési szempontrendszer módosításainak részletes bemutatásán keresztül:
- **a tudományos kiválóság továbbra is egyedüli kritérium marad**, a gazdasági és társadalmi hatás NEM értékelési szempont (hátrányosan befolyásolná a kíváncsiság vezérelte felfedező kutatásokat, amelyeknek nincs azonnali és nyilvánvaló gazdasági, illetve társadalmi hatásuk, de a tudományos haladáshoz elengedhetetlenek)
- **a pályázat és a kutató kiválósága** azt jelenti, hogy másokkal összehasonlítva valamennyi értékelési kritérium tekintetében **a rangsor élén helyezkedik el**. Emellett az ERC-pályázatokat jellemző magas szintű verseny következménye, hogy a kiválasztott pályázatok és kutatók nemcsak a többi pályázattal való közvetlen versenyben jeleskednek, hanem abszolút értelemben is a legmagasabb minőséget képviselik.

A pályázati projekt értékelése

- A pályázati projektek bírálata a kreativitáson, eredetiségen és a bennük rejlő jelentős tudományos előrelépés lehetőségén alapuló kiválóságuk alapján történik: „**the ground-breaking nature, ambition and feasibility of the proposal**”
- Az eddig használt ‚high-risk, high-gain’ terminus nem segítette elő az értékelést, a tapasztalatok szerint zavaró és problémás lehetett; ezért ehelyett az ‚ambitious’, ‚creative and original’ kifejezéseket használjuk, mert ezek jobban leírják az általunk támogatni kívánt pályázatok tulajdonságait.
- A „módszertani újítás” NEM szükségszerű eleme egy kiváló pályázatnak (létező módszertannal is lehet megoldatlan problémákra választ találni és új metodológia is lehet kevésbé releváns a projekt szempontjából), ezért a bírálóknak szóló útmutatóból ezt az elemet kivettük.

A pályázó értékelése I.

- A PI értékelésének elsődleges szempontja továbbra is a kutatási eredmények track recordja és közvetve, a szakmai elismerés. Finomításra kerültek a „jó mentor” vagy a „nyílt tudományban való aktív részvétel” tulajdonságok, amelyek nem elsődleges szempontok a kutatási projekt megvalósításához.
- Az új sablon három alszekcióra bontása (személyi adatok, kutatási eredmények, a kutatótársak általi elismertség) árnyalja a PI értékelését, továbbra is a kutatást helyezve a középpontba.

A pályázó értékelése II.

- „**Jó mentor**”: a PI PhD-hallgatóinak vagy posztdoktor kutatóinak számánál hatékonyabb, de nem teljesen igazságos mutató a kutatócsoport-tagok által betöltött akadémiai pozíciók mérőszáma (fiatal kutatóknál ma már ez nem evidencia), illetve az ERC esetében az anonim visszajelzések bekérése a PI intézményétől sem működik a pályázatok nagy száma miatt. **Mivel a mentorálási elem részben a környezet kiválóságát tükrözi, nem pedig a PI egyéni teljesítményét, ez az értékelési szempont visszavonásra került.**
- „Intézményen kívülről szerzett finanszírozás”: mivel előfordul, hogy a kielégítő intézményi támogatás miatt a PI korábban nem pályázott külső forrásokra, ez a mutató nem méri hatékonyan a kutatói tevékenység jelentőségét, ezért **csak a második körös értékelésnél vizsgáljuk és csak a párhuzamos finanszírozás kizárása céljából.**

A narratív CV sablon részei I.

- **Személyes adatok:** rövid áttekintés a pályázó kutatói pályafutásáról
- **Kutatási eredmények és a kutatótársak általi elismertség:** a track record legfontosabb része. Az értékelők figyelembe veszik, hogy témától függ, vajon a kutatási eredmények vagy a publikációk esnek-e nagyobb súllyal latba, illetve a ,peer recognition' segíti az értékelők munkáját a pályázó teljes képének kialakításához.
- **Kutatási eredmények: a benyújtandó max. 10 kutatási eredmény formája többé nem szabályozott** (lehet adatállomány, nyílt forráskód vagy szoftver, támogatott szabadalom, prototípus stb.). A pályázók emellett lehetőséget kapnak rövid magyarázatok benyújtására az eddigi kutatásaik jelentőségéről és hatásáról.

A narratív CV sablon részei II.

- **Kutatási eredmények:** a PI-k korábbi track record profiljainak fogalomhasználata (*'major international peer-reviewed multi-disciplinary scientific journals and/or [...] leading international peer-reviewed journals, peer-reviewed conferences proceedings and/or monographs of their respective research fields'*) törlésre került, egyértelműsítve, hogy a korábbi különböző publikációs formák egymástól különbözőek lehetnek, jelentőségüktől függetlenül. **Értékelői cél a kutató eredményeinek tudományos tartalmára történő fókuszálás és egyben tartózkodás a kutatási eredmények minőségének helyettesítő mérőszámaitól, például a folyóirat impakt faktoroktól.**

A narratív CV sablon részei III.

- **A kutatótársak általi elismertség:** a PI-k tudományos előéletének életkori és/vagy díjakban, konferenciaelőadásokban jelentkező különbségeinek célzott értékelői kiküszöbölése – az új sablon a pályázóra bízva, mit és hogyan mutat be, kire hivatkozik (a narratív elem erősítése)
- **Narratív elemek:** az értékelők szempontjából olyan pályázat beadása **a cél, ahol a narratív CV kiegészül más értékelési eszközökkel és mérőszámokkal.** A pályázóra van bízva, hogy a terjedelmi korlátokat figyelembe véve milyen arányban látja el információkkal e szekciót. Fontos a mértéktartás, ezt célozza a pályázatban szereplő instrukció is: *‘You may include a short, **factual** explanation of the significance of the selected outputs, your role in producing each of them, and how they demonstrate your capacity to successfully carry out your proposed project’.*

Szakértői, oktatói, akadémiai vezetői szerepvállalás

- A narratív CV-ben egyéb, az adott kutatással szorosan nem összefüggő tevékenységeire is kitérhet a kutató az „Other contributions” címszó alatt:
- **A szakértői, oktatói, akadémiai vezetői feladatok minősége**, nem pedig mennyisége a kívánt mértékegység. Fontos annak elismerése, hogy nem minden kutató rendelkezik azonos képességekkel vagy lehetőségekkel az ilyen feladatok ellátására, és ez a tény független az általa végzett felfedező kutatások minőségétől. Ezért e kategóriákat a panelek nem tekintik direkt értékelési elemeknek, ugyanakkor a kutatói háttér, kontextus jobb megértése végett érdemes ezeket szerepeltetni.

Súlyozás a pályázati projekt és a kutató értékelése között

- **Az értékelés fókuszában a pályázati projekt tudományos tartalma áll**, kiküszöbölendő a PI tudományos előélete és a pályázati projekt között erősség tekintetében esetlegesen meglévő egyensúlytalanságot („erős pályázó gyengébb projekttel”, illetve „gyenge pályázó erősebb projekttel” esetei). Korábban az értékelés első körében mind a pályázati projektet, mind a pályázót számszerűen értékeltük, 1-től 5-ig terjedő skálán, és a két értéket összeadtuk. Bizonyos panelek az első rangsort is ez alapján állították fel.
- Mostantól az egyéni bírálat során a bírálók csak magát **a projektet pontozzák 1-től 5-ig**, anélkül, hogy figyelembe vennék a pályázó személyére vonatkozó információkat, és csak ez a pontszám használható a pályázatok rangsorolásához a panel értékelőbizottsági megbeszélése előtt. A pályázó átfogó minőségi értékelést kap, amelyben öt eredmény lehetséges: kiemelkedő / kiváló / nagyon jó / jó / nem versenyképes. Ezeket nem lehet pontszámmá átalakítani és így hozzáadni a kutatási projekt pontszámához. Ezáltal a **projekt nagyobb súllyal esik latba, mint a pályázó személye!**

Végrehajtás és útmutató a pályázók és az értékelők számára

- Pályázattípusonkénti külön profilok megszüntetése, egységes sablon létrehozása valamennyi pályázattípusra vonatkozóan, elkerülendő azon kutatók hátrányba hozását, akik valamilyen okból szüneteltették a tudományos karrierjüket (közéleti, ipari szerepvállalás stb.)
- A szigorúan tízéves kutatói időszak bemutatása helyett legfeljebb 10 kutatási eredmény bemutatása, a hangsúly a közelmúltbeli teljesítményen van.
- A pályázóknak szóló útmutató most példákat hoz a kutatási eredmények és a kutatótársak általi elismertség kategóriáira, de nem a "kutatói közösséghez való egyéb hozzájárulások" kategóriájában. Hosszú lista került összeállításra a lehetséges kutatói hozzájárulásokról, fenntartva, hogy a lista nem kizárólagos, ez a példáknak csak egy részhalmaza és a Tudományos Tanács mást is figyelembe vehet.

Konklúzió

- Az ERC Tudományos Tanácsa a bevezetett változtatások hatását folyamatosan nyomon követi majd, visszajelzést kérve mind a pályázóktól, mind a bírálópanelektől és bírálóktól, mind az ERCEA munkatársaitól, és végül a tágabb kutatói közösségtől.
- A visszajelzések értékelését követően a szabályok a jövőben szükség szerint finomíthatók, módosíthatók.